

Sygn. akt IV RC 181/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku IV Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Wiesława Breza-Kłos

Protokolant Kamil Walendziak

Na rozprawie w dniu 26 lutego 2016 r. rozpoznał sprawę

z powództwa M. J. (1)

przeciwko M. J. (2)

zastępowanej przez K. S.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy - ugodę zawartą przed Sądem Rejonowym w Gdańsku w dniu 19.08.2013 r. sygn.akt: IV RC 587/13 zaopatrzoną w klauzulę wykonalności za okres od 01 października 2013 r. do 30 listopada 2013 r. oraz za okres od 01.03.2015 r.

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądzić od pozwanej K. S. kwotę 39 zł na rzecz powoda tytułem zwrotu części opłaty sądowej;

IV. zasądzić od powoda na rzecz pozwanej K. S. kwotę 504 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV RC 181/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 marca 2015 roku przeciwko małoletniej M. J. (2) zastępowanej przez matkę K. S. powód M. J. (1) wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody zawartej w dniu 19 sierpnia 2013 roku przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku w sprawie o sygn. IV RC 587/13. Wraz z pozwem złożono wniosek o udzielenie zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego toczącego się pod sygn. KMP 9/15 przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku H. G..

W uzasadnieniu wskazano, że powód na skutek ugody zawartej w dniu 19 sierpnia 2013 roku przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku w sprawie o sygn. IV RC 587/13 został zobowiązany do łożenia alimentów na rzecz małoletniej pozwanej, M. J. (2), w kwocie po 400 zł miesięcznie. Wskazano, że matka małoletniej cyklicznie wyjeżdża do pracy zagranicę i wówczas małoletnia często przebywała pod stałą opieką powoda i na jego wyłącznym utrzymaniu. Wskazano, że powód spełniał świadczenie rzetelnie i na czas z wyjątkiem okresów, gdy małoletnia pozostawała pod jego opieką. Powód nie zapłacił więc alimentów za miesiące październik i listopada 2013 roku, bowiem małoletnia wówczas przebywała u niego. W lutym 2014 roku potrącił 50 zł za wizytę córki u stomatologa. W kwietniu 2014 roku potrącił 100 zł za 10-dniowy pobyt małoletniej u niego. W lipcu i sierpniu 2014 roku nie zapłacił, bowiem w lipcu małoletnia przebywała u niego. W październiku 2014 roku potrącił z wypłaty kwotę 125,50 zł za połowę kosztu zakupu okularów. W lutym 2015 roku małoletnia przebywała u niego. Powód podnosi także, że ponosi dodatkowe wydatki w związku z pobytem małoletniej pod jego bezpośrednią opieką, uważa więc że świadczenie alimentacyjne w kwocie

2275,50 zł, którego spełnienia domaga się pozwana przez egzekucję komorniczą zostało spełnione z nawiązką. Powód nie chce utrzymywać matki małoletniej pozwanej, a pozwaną w należnych jej kwotach.

(**pozew** : 2-4)

W odpowiedzi na pozew z dnia 14 lipca 2015 roku przedstawicielka ustawowa małoletniej pozwanej, K. S., wniosła o oddalenie powództwa o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności do miesiąca lutego 2015 roku włącznie.

Matka małoletniej potwierdziła jednak przywołane w pozwie niezapłacone kwoty alimentów wskazane przez powoda. Przyznała, że w miesiącach październiku i listopadzie 2013 roku małoletnia pozostawała pod bezpośrednią opieką ojca, potwierdziła także potrącenia jakich dokonywał ojciec małoletniej. Wskazała także w sprawie o sygnaturze IV RNsm 108/15 prowadzonej przez tut. Sąd ustalono na czas trwania postępowania miejsce pobytu małoletniej przy ojcu od marca 2015 roku, w związku z powyższym nie będzie ona dochodziła alimentów na okres od marca 2015 roku i zamierza zwrócić się do komornika z pismem, by ograniczyć egzekucję do marca 2015 roku.

(**odpowiedź na pozew** : k. 36-40)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ugodą z dnia 19 sierpnia 2013 roku zawartą przed Sądem Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku w sprawie o sygn. IV RC 587/13 powód M. J. (1) zobowiązał się do łożenia alimentów na rzecz małoletniej córki M. J. (2) w kwocie po 400 zł miesięcznie.

Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2013r. w sprawie I. N. (...) miejsce pobytu małoletniej M. J. (2) ustalono przy matce K. S.. Matka małoletniej od 2012 roku cyklicznie wyjeżdża do pracy za granicę, a w tym czasie bezpośrednią opiekę nad małoletnią sprawowała babcia małoletniej, matka K. S..

W październiku 2013 roku matka małoletniej wyjechała do pracy i pozostawiła małoletnią pod opieką swojej matki. W tym czasie, powód, M. J. (1), zabrał małoletnią z domu matki i do końca listopada 2013 roku zamieszkiwała wraz z nim pozostając pod jego bezpośrednią opieką i na jego wyłącznym utrzymaniu. Następnie małoletnia wróciła do domu matki.

W kolejnych miesiącach powód kilkakrotnie potrącał z kwoty alimentów określone kwoty, które – jego zdaniem – ponosił w związku z utrzymaniem małoletniej. W lutym 2014 roku powód potrącił 50 zł z kwoty alimentów, bowiem musiał odbyć z małoletnią wizytę u dentysty. W kwietniu 2014 roku powód potrącił kwotę 100 zł, bowiem małoletnia przebywała u niego przez tydzień. W lipcu i sierpniu 2014 roku nie zapłacił w ogóle ustalonej kwoty alimentów, bowiem małoletnia przebywała u niego cały lipiec i pozostawała na jego wyłącznym utrzymaniu, doszedł więc do przekonania, że w sierpniu może ona pozostawać na wyłącznym utrzymaniu matki. W październiku 2014 roku powód potrącił kwotę 125,50 zł za zakup okularów dla córki. W lutym 2015 roku powód nie zapłacił ustalonej kwoty alimentów, bowiem od połowy lutego 2015 roku małoletnia zamieszkuje wraz z nim.

(**okoliczność bezsporna, potwierdzona** : zeznania powoda: k. 102-103; zeznania K. S.: k. 103-104, akta IV RNsm 1326/13 – postanowienie: k. 64)

Postanowieniem z dnia 9 marca 2015 roku Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe w Gdańsku, w sprawie o sygnaturze IV RNsm 108/15 udzielił zabezpieczenia dobra małoletniej M. J. (2) i na czas trwania postępowania ustalił jej miejsce pobytu przy ojcu M. J. (1).

(**dowód** : akta IV RNsm 108/15 – postanowienie: k. 26)

K. S. w imieniu małoletniej pozwanej wszczęła egzekucję nieziszczonych świadczeń alimentacyjnych, ograniczając egzekucję do miesiąca lutego 2015 roku włącznie, za okres po 01.03.2015r. egzekucja na jej wniosek została zawieszona.

(**dowód** : zawiadomienie: k. 34; postanowienie: k. 35; pismo: k. 42, k. 43)

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Sąd oparł się na treści dokumentów urzędowych załączonych do akt sprawy, gdyż zostały one sporządzone przez uprawnione do tego organy, w sposób przepisany prawem. Sąd dał również wiarę dokumentom prywatnym, gdyż żadna ze stron nie podważyła ich autentyczności.

Sąd dał wiarę przesłuchaniom powoda M. J. (1) i matki pozwanej K. S. w zakresie, w jakim były one spójne, logiczne i znalazły odzwierciedlenie w pozostałym materiale dowodowym.

Przy ustaleniu stanu faktycznego Sąd nie brał pod uwagę antagonizmów występujących pomiędzy powodem, a matką małoletniej pozwanej, gdyż nie mają one znaczenia dla rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

W ocenie Sądu pozew M. J. (1) zasługuje na uwzględnienie w części.

Zgodnie z treścią art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia wykonalności, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Artykuł 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stwarza podstawę do żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub zdarzenia, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Na podstawie regulacji materialnoprawnych w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada).

Celem obowiązku alimentacyjnego jest zapewnienie osobom, które własnymi siłami i środkami nie mogą zaspokoić swoich potrzeb bytowych, niezbędnej pomocy ze strony bliskich krewnych. Bezspornym jest więc, że powód jest zobowiązany do łożenia na utrzymanie małoletniej córki, bowiem nie jest ona w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb bytowych. W okresie, gdy małoletnia miała ustalone miejsce pobytu u matki, pozwany zobowiązał się łożyć na jej utrzymanie i wychowanie kwotę 400 zł.

Sąd doszedł do przekonania, że dokonywane przez powoda potrącenia ustalonej kwoty alimentów są bezzasadne. Ustalona na 400 zł kwota, którą zobowiązał się płacić powód na utrzymanie małoletniej nie jest wygórowana i w ocenie Sądu oczywistym jest, że niekiedy konieczne jest ponoszenie dodatkowych wydatków, które powinny po równo obciążać oboje rodziców. W sytuacji, gdy powód zakupił dla córki okulary, tudzież odbył z nią nieplanowaną wizytę lekarską, mógł zwrócić się do jej matki o zwrot ewentualnie uiszczonej opłaty. Nie miał jednak prawa potrącać określonych kwot z ustalonej kwoty alimentów. Nadto wskazać należy, że argument, że małoletnia była przez jeden miesiąc na utrzymaniu powoda, więc w kolejnym nie zapłacił ustalonej kwoty alimentów także nie jest do przyjęcia, bowiem takie postępowanie doprowadziło do pozbawienia małoletniej należnych jej środków przez okres dwóch miesięcy. Podkreślić należy, że oczywistym jest, że dziecko spędza część czasu u rodzica, u którego nie ma orzeczonego stałego miejsca pobytu – na skutek orzeczenia o kontaktach, bądź pozasądowego porozumienia pomiędzy rodzicami dziecka. W takich okolicznościach jednak, bez względu na to, czy jest to okres miesiąca, tygodnia, czy jedynie weekendu, pobyt dziecka u drugiego rodzica w żadnym razie nie wstrzymuje obowiązku alimentacyjnego względem dziecka. Wskazać bowiem należy, że istotą orzeczonych alimentów jest „udział w kosztach utrzymania i wychowania”, który powinien być spełniany bez względu na to, czy dziecko przebywa przy rodzicu, u którego ma stałe miejsce pobytu czy też w innym miejscu – u drugiego rodzica, u babci, czy na wyjeździe wakacyjnym.

Sąd miał jednak na uwadze, że w miesiącach października i listopadzie 2013 roku małoletnia nieprzerwanie przebywała pod bezpośrednią opieką ojca, bowiem jej matka przebywała w tym czasie w pracy zagranicą. Sąd wziął tę okoliczność pod uwagę i doszedł do przekonania, że w tym okresie doszło do faktycznej zmiany miejsca zamieszkania małoletniej i uznał, że jest to zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie powoda za ten okres wygasło. W ocenie Sądu, taki pobyt małoletniej u ojca miał inny charakter niż pobyt w okresie wakacji, kiedy rzeczywiście małoletnia miała w dalszym ciągu i nieprzerwanie miejsce zamieszkania przy matce, a jedynie czasowo przebywała pod opieką ojca. Tym bardziej, iż dopiero postanowieniem z dnia 16 grudnia 2013r. ustalono miejsce pobytu małoletniej przy matce.

Nadto, wskazać należy, że orzeczeniem w sprawie IV RNsm 108/15 z dnia 9 marca 2015 roku zabezpieczono dobro małoletniej i ustalono jej miejsce pobytu przy ojcu. Wskazać należy, że z tym dniem nastąpiła rzeczywista zmiana miejsca zamieszkania małoletniej, która co najmniej od 15 lutego 2015 roku faktycznie zamieszkiwała już z ojcem. Sąd doszedł więc do przekonania, że niezasadnym byłoby pobieranie przez matkę małoletniej alimentów za ten okres, skoro córka faktycznie nie przebywa pod jej bezpośrednią opieką. Wskazać w tym miejscu należy, że matka małoletniej, co do zasady, przyznała taki stan rzeczy, bowiem wstrzymała egzekucję komorniczą od marca 2015 roku.

W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo, bowiem powód nie udowodnił, że obowiązująca ugoda we wskazanych przez niego okresach utraciła moc, a więc, że doszło do uchylecia lub wygaśnięcia jego obowiązku alimentacyjnego względem małoletniej pozwanej, a powód nie udowodnił, by zobowiązanie za ten okres rzeczywiście wygasło lub nie mogło być egzekwowane.

Mając na względzie powyższe rozważania, Sąd na mocy art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie I wyroku, oddalając na mocy art. 840 § 1 pkt 2 a contrario k.p.c. powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie III i IV zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Na tej podstawie zasądzone od matki małoletnich pozwanych na rzecz powoda 39 zł, tytułem zawrotu uiszczonej przez niego opłaty sądowej.

Na podstawie § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) zasądzone od powoda na rzecz pozwanej kwotę 504 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.